

17 ค.ศ. 2532

ความซึมเศร้าในผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีผู้สูงอายุในเขตจังหวัดนครราชสีมา
บ้านธรรมนิคม จังหวัดนครราชสีมา

DEPRESSION IN OLD AGE ; THE STUDY OF THE OLD AGE
FROM HOME OF THE AGE BANTHAPAGON,
NAKHOHRATCHASIMA PROVINCE

กมลสิน ศาสตร์รา

อธิบดีมหาวิทยาลัย

ฯพณฯ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ม.ขอนแก่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สาขาจิตวิทยาคลินิก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2531

15465

ชื่อวิทยานิพนธ์

ความเข้มเฝ้าในผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีผู้สูงอายุ
ในสถานสงเคราะห์คนชรา บ้านธรรมปกรณ์
จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย

น.ส. กมลีน สาตรา

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ น.พ. สมภพ เรืองตระกูล

ดร. สมบูรณ์ ทัมยะ

อาจารย์ ลักษณ์า วุฒษากร

วันที่สำเร็จการศึกษา

31 พฤษภาคม 2531

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความเข้มเฝ้าในผู้สูงอายุไทย
2) เปรียบเทียบความเข้มเฝ้า ระหว่างผู้สูงอายุที่มี เพศ ช่วงอายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง จากสถานสงเคราะห์
คนชราบ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 137 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอนคือ แบบสัมภาษณ์ลักษณะทั่วไป
ของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสัมภาษณ์ความเข้มเฝ้า ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสำรวจความ
เข้มเฝ้าของเบค โดยผู้วิจัยได้แบ่งระดับความเข้มเฝ้าเป็น 4 ระดับ ดังนี้

0 - 15 คะแนน	ไม่มีความเข้มเฝ้า
15.01 - 30 คะแนน	มีความเข้มเฝ้าเล็กน้อย
30.01 - 45 คะแนน	มีความเข้มเฝ้าปานกลาง
45.01 คะแนนขึ้นไป	มีความเข้มเฝ้ามาก

ทั้งนี้ถือว่าคะแนนรวม 15 คะแนนคือ จุดกั้นว่ามีหรือไม่มี ความเข้มเฝ้า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ t-test และ F-test

ผลของการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผู้สูงอายุที่นำมาศึกษา จำนวนมากที่สุด ร้อยละ 45.99 มีความซึมเศร้าเล็กน้อย โดยผู้สูงอายุเพศชายส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.92 ไม่มีความซึมเศร้า และผู้สูงอายุเพศหญิงส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.06 มีความซึมเศร้าเล็กน้อย

2. ผู้สูงอายุที่นำมาศึกษา มีระดับความซึมเศร้าสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิง มีความซึมเศร้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายหมวด พบว่า ผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิง มีความซึมเศร้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกหมวด ได้แก่ หมวดอารมณ์ ความคิด และการรับรู้ ความหลงผิด ร่างกาย และกำลังใจ

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิง มีความซึมเศร้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 15 ข้อ จาก 21 ข้อ ได้แก่ อารมณ์เศร้า ความรู้สึกสิ้นหวัง ความรู้สึกล้มเหลว ความรู้สึกถูกละทิ้ง ความรู้สึกท้อแท้ การตำหนิตนเอง ความรู้สึกอยากตาย ความรู้สึกอยากร้องไห้ ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกไม่แน่ใจ ความคิดเกี่ยวกับตนเองที่บิดเบือนไป ความรู้สึกว่าเชื่องช้าลง ความรู้สึกเหนื่อยล้า น้าหนักตัวลดลง และการขาดความสนใจในเรื่องเพศ

4. ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความซึมเศร้าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายหมวดพบว่า ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความซึมเศร้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงหมวดเดียว จากจำนวน 5 หมวด ได้แก่ หมวดร่างกาย

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความเข้มเศร้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ จาก 21 ข้อ ได้แก่ อารมณ์เศร้าและความรู้สึกว่าเป็นเรื่องช้าลง

5. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความเข้มเศร้าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายหมวด พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความเข้มเศร้าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความเข้มเศร้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงข้อเดียวจากจำนวน 21 ข้อ ได้แก่ ความรู้สึกอยากร้องไห้

30.01 - 45 moderate depression
 45.01 over severe depression

The criterion of comparison was 15 marks.

The statistic analyses used were percentage, t-test and F-test.

The Results

The findings of the study were as follows:-

1. 51.92 per cent of the males were in the range of non-depression, 47.06 per cent of the females were in the range of mild depression. Considering the total subjects, 45.99 per cent of the respondents were in the range of mild depression.

2. The degree of depression of respondents was significantly higher than the criteria at .05 level.

3. There were not significant differences in depression among the respondents both male and female at .05 level.

There were statistically significant differences at .05 level in five symptoms, namely emotional, cognitive, delutional, physical and volitional symptoms.

Moreover, when considering each item, there were significant differences in depression at the .05 level from 15 items out of 21. There were: deject mood, hopelessness, sense of failure, sense of punishments, negative feelings toward self, self-blame,

suicidal impulses, crying spells, irritability, indecisiveness distorted-image, retardation, fatigability, weight loss and loss of libido.

4. There were not significant differences in depression among the respondents of different range of age at .05 level.

However, there were statistically significant differences at .05 level in one of the five symptoms. It was a physical symptoms.

When each item was analyzed, there were statistically significant differences at .05 level in two items out of 21. There were deject mood and retardation.

5. There were not significant differences in depression among the respondents of different marital status at .05 level.

When considering each symptoms, depression among them were not statistically significant differences at .05 level.

Furthermore, when each item of depression was analyzed, there were significant differences at .05 level from one item out of 21. It was "crying speels".